МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
_____О.Б. Жильцов
«07» 09 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

напрям підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут
(на VII семестр 2017-2018 н.р.)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № 0882/17
(підпис) (прізвище, ініціали)
«___» _____ 20 17 р.

Київ – 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

напрям підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2017

3

УДК 377.8 + 378

«Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів»: роб. прог. навч. дисцип [для студентів за напрямом підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. Ю.О. Волинець – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 23 с.

Розробник: Волинець Юлія Олександрівна, к. пед. н., старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 1 від «06» вересня 2017 року

Завідувач кафедри дошкільної освіти

_____ Г.В. Бєлєнька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ М.А Машовець

Години звірені з РНП, структура типова

©КУ імені Бориса Грінченка, 2017 рік

© Педагогічний інститут, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка……..... 5
Структура програми навчальної дисципліни ……..…..…. 8
І. Опис предмета навчальної дисципліни…….. 8
ІІ. Тематичний план навчальної дисципліни……..… 9
ІІІ. Програма……..…….. 11
Змістовий модуль І. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів 11
Змістовий модуль ІІ. Основи методології науково-дослідницької діяльності. Інформаційне забезпечення наукових досліджень……..… 12
Змістовий модуль ІІІ. Педагогічна інноватика в системі дошкільної освіти …….. 13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів»……..…….. 16
V. Плани семінарських занять……...……...… 17
VI. Завдання для самостійної роботи……...… 23
VII. Система поточного і підсумкового контролю знань…….……. 27
VIII. Методи навчання……..……... 30
IX. Методичне забезпечення курсу…… 30
X. Список рекомендованих джерел 31
Основна……. 31
Додаткова……. 31

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс «Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів» розроблено для студентів вищих навчальних педагогічних закладів освіти, що опановують освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» напряму підготовки «Дошкільна освіта». Професійна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів забезпечується вивченням комплексу навчальних дисциплін та збдобуттям знань у таких галузях: загальна педагогіка і психологія, інформаційні технології навчання, педагогічна творчість, дитяча література, дитяча практична психологія, психологія дитяча, психодіагностика, педагогіка дошкільна, основи психолого-педагогічної співпраці з родинами та консультування, психологія дитячої творчості, комп'ютерні технології в роботі з дітьми, підготовка дитини до школи, теорія і методика формування елементарних математичних уявлень, основи природознавства з теорією та методикою ознайомлення дітей з природою, теорія і методика розвитку рідної мови, теорія і методика фізичного виховання тощо.

Важливою формою навчального процесу є написання курсової та бакалаврської робіт, де студенти застосовують поглибленні професійні знання з навчальних дисциплін, виробляють свої дослідницькі вміння і спрямовують їх на розвиток творчого наукового потенціалу, професійної компетенції.

Метою курсу є формування у студентів дослідницьких умінь в процесі професійної підготовки, написання курсової та бакалаврської робіт; прищеплення практичних навичок тлумачення і застосування психолого-педагогічної термінології; вміння аналізувати наукові та літературні джерела і на цій основі навчатись самостійно розв'язувати проблеми, що постають перед вихователями ДНЗ; застосування здобутих умінь у професійній діяльності. Система дослідницьких знань і вмінь є підсистемою загальнопедагогічних знань, а також теоретичною і методологічною основою ефективної діяльності педагога.

Педагогічні знання майбутнього вихователя ДНЗ реалізуються в його практичній діяльності, тому вони тісно пов'язані з педагогічними дослідницькими вміннями, що є однією з форм здійснення професійної діяльності.

Дослідницькі вміння є складовою частиною готовності студента до педагогічної дослідницької діяльності. Вивчення поняття «дослідницькі вміння педагога» базується на таких поняттях, як «уміння» і «педагогічні вміння». Вміння передбачає використання раніше набутого досвіду, певних знань, без яких не можна сформувати фахові вміння. Вміння охоплюють комплекс знань,

прийомів, навичок, різних елементів чуттєвого і практичного досвіду. Написання курсової та бакалаврської робіт сприяє оволодінню знаннями не лише з однієї теми, обраної студентом для дослідження, а вимагає також поглибленого опанування комплексу навчальних предметів, важливих для обраного фаху, що базується на широкій науковій та практичній компетентності.

Завдання курсу:

– розкрити зміст і структуру організації дослідницької діяльності вихователя ДНЗ;

– ознайомити студентів із сучасними науковими дослідженнями та напрацюваннями практичних працівників ДНЗ щодо розвитку дітей дошкільного віку шляхом застосування у навчально-виховному процесі дослідницьких методик;

– визначити доцільний зміст завдань і методів дослідницької діяльності;

– розвивати креативність, усвідомлення професійної та особистісної значущості в оволодінні дослідницькими вміннями; формувати пізнавальні потреби і пізнавальний інтерес, ціннісне ставлення до творчої педагогічної діяльності;

– сприяти організації під час проведення роботи в творчих групах;

– підготувати майбутніх вихователів ДНЗ до проведення дослідницької діяльності.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

– сучасні дослідження з проблеми дослідницької діяльності;

– сутність і зміст дослідницької діяльності;

– значення дослідницької діяльності у формуванні життєво значущих рис характеру, а саме: активності, допитливості, ініціативності, самостійності, незалежності, критичності, поміркованості, наполегливості, комунікабельності, самодіяльності, самоконтролю, самокорекції та саморозвитку;

– завдання (навчальні, наукові та практичні), основні принципи написання дослідницької роботи;

– індивідуальні особливості, потреби і можливості дітей дошкільного віку у процесі дослідницької діяльності.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **вміння** щодо:

– самостійної організації та проведення наукових досліджень;

– самостійного опрацьовування психолого-педагогічних понять, узагальнення теоретичних матеріалів та аналізу практичної діяльності ДНЗ;

– формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій та пропозицій за темою роботи;

– обґрунтування власних думок, власного бачення досліджуваної проблеми;

– використання наукової літератури, технічних джерел інформації, ІКТ;

– здатності до систематичної самостійної роботи, здійснення інформаційного пошуку, аналізу, синтезу інформації про явища (процеси);

– систематизація та класифікації інформації; генерування ідей, вияву фантазії та уяви; перенесення знань, умінь у нові проблемні ситуації; передбачення наслідків педагогічного процесу; здійснення ретроспективного аналізу педагогічного процесу.

Курс «Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів» є інтегрованим, тісно пов'язаним з такими дисциплінами, як: «Вступ до спеціальності», «Психологія загальна», «Педагогіка загальна», «Педагогіка дошкільна», «Історія педагогіки», «Психологія дитяча», «Основи науково-педагогічних досліджень», «Основи наукових досліджень», «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи природознавства з методикою», «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми», «Теорія і методика співпраці з родинами», «Підготовка дитини до школи» тощо. Знання і вміння, здобуті студентами у процесі вивчення зазначених дисциплін, дозволяють їм значну частину інформації з нового навчального предмета опановувати самостійно, орієнтуючись на положення, розкриті викладачем під час лекційних занять, та вказівки щодо роботи з основною та додатковою літературою з курсу. Підготовка студентів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» напряму підготовки «Дошкільна освіта» передбачає, що формуванню дослідницьких умінь сприяють проблемно-пошукові методи (проблемна лекція, розв'язування творчих завдань, евристична бесіда-пошук, дослідницький метод, навчально-рольові ігри, педагогічний експеримент, викладання-діалог), які можна успішно реалізувати у таких організаційних формах, як: семінарські заняття, навчально-дослідницька робота, пошукова самостійна робота.

Завдання для самостійної роботи студентів спрямовані на розвиток їхніх аналітичних і дослідницьких умінь у процесі роботи зі спеціальною літературою, активності, усвідомлення професійної та особистісної значущості внаслідок оволодіння дослідницькими вміннями; впровадження прогресивних педагогічних технологій формування дослідницьких умінь; використання результатів дослідницької діяльності у процесі педагогічної практики; підвищення психолого-педагогічної компетентності майбутнього вихователя.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **108 год.**, **3 кред. ECTS**.

Навчальним планом на вивчення дисципліни відводиться *108 год*, із них: *42 год.* – аудиторних, серед яких: *22 год.* – лекційні, *20 год.* – семінарські заняття; *60 год.* – самостійна робота, *6 год.* – модульний контроль.

Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
0101 «Педагогічна освіта»</td><td rowspan="2">Нормативна
(за вибором)</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
6.010101 «Дошкільна освіта»</td></tr>
<tr><td>Модулів – 3</td><td rowspan="2"></td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 108</td><td rowspan="2"></td><td>7, 8-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Тижневих годин для денної форми навчання –
І сем. – 2 год.,
ІІ сем. – 6 год.
аудиторних – 42 год.,
(І сем. – 14 год.,
ІІ сем. – 28 год.)
самостійної роботи студента – 60 год.</td><td rowspan="13">Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</td><td>22 год. (І сем. – 10 год., ІІ сем. – 12 год.)</td></tr>
<tr><td>Семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год. (І сем. – 4 год., ІІ сем. – 16 год.)</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>---</td></tr>
<tr><td>МКР</td></tr>
<tr><td>6 (І сем. – 2 год., ІІ сем. – 4 год.)</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год. (І сем. – 20 год., ІІ сем. – 40 год.)</td></tr>
<tr><td>МКР</td></tr>
<tr><td>6 год. (І сем. – 2 год., ІІ сем. – 4 год.)</td></tr>
<tr><td>Вид контролю: ПМК</td></tr>
</table>

		(залік)

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	МКР	Семінарських	Самостійна роб.
Змістовий модуль І **ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**							
1	Вступ. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ			2		2	6
2	Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти			2		2	8
3	Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності			2		2	8
	Разом	**36**	**14**	**6**	**2**	**6**	**22**

Змістовий модуль ІІ **ОСНОВИ МЕТОДОЛГОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**							
4	Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень			2		2	7

5	Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень. Науково-дослідна робота студентів			2		2	7
6	Механізми пізнання та дослідницької поведінки. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти			2		2	8
	Разом	**36**	**14**	**6**	**2**	**6**	**22**
	Змістовий модуль ІІІ **ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДНЗ**						
7	Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна культура педагога та його готовність до інноваційної професійної діяльності			2		2	3
8	Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога			2			3
9	Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ			2		2	2
10	Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь			2		2	4
11	Розвиток інноваційної поведінки педагога. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника			2		2	4
	Разом	**36**	**20**	**10**	**2**	**8**	**16**
	Разом	**108**	**48**	**22**	**6**	**20**	**60**

Разом 108 год.

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Лекція 1. **Вступ. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ**

Вступ. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ. Аналіз психолого-педагогічної літератури в педагогічній теорії та практиці. Педагогічні дослідницькі вміння майбутніх вихователів ДНЗ.

Основні поняття теми: фахова підготовка майбутніх вихователів ДНЗ, дослідницька діяльність вихователів ДНЗ, вміння, діяльність.

Семінарське заняття 1. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 2. **Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти**

Сучасний екскурс в проблему формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ. Методична діяльність як специфічний тип діяльності в освітній системі. Розвиток дослідницько-педагогічних умінь студентів – майбутніх вихователів ДНЗ, як одне із пріоритетних завдань вищого навчального педагогічного закладу.

Основні поняття теми: дослідницько-педагогічні уміння, методична діяльність ДНЗ, підходи до організації дослідницької діяльності студентів, підготовка майбутніх педагогів до дослідницької діяльності, формування професійних умінь і професійної спрямованості фахівця дошкільної освіти.

Семінарське заняття 2. Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 3. Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності

Дослідницька діяльність як складова підготовки висококваліфікованого вихователя, педагога-дослідника. Методична робота як засіб досягнення нової якості дошкільної освіти. Сутність і зміст основних понять проблеми формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ: дослідницькі вміння вихователів ДНЗ, формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів ДНЗ, готовність майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності.

Основні поняття теми: дослідницькі вміння вихователів ДНЗ, формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів ДНЗ, готовність майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності.

Семінарське заняття 3. Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ
ОСНОВИ МЕТОДОЛГОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Лекція 4. Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про методологію досліджень. Види, функції та методи дослідження. Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Основні поняття теми: ідея, методологія, методика, системний, діалектика, інформація, методи дослідження.

Семінарське заняття 4. Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 5. Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень. Науково-дослідна робота студентів

Науково-дослідницька діяльність як об’єкт науки. Процес

дослідницької діяльності студентів. Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень. Науково-дослідна робота студентів.

Основні поняття теми: науково-дослідницька діяльність, процес дослідницької діяльності, інформаційна база, довідково-бібліографічний апарат, Інтернет, курсова робота, бакалаврська робота, титульний аркуш, етапи роботи, бібліографічний опис, таблиця, ілюстрація, формули, додатки, рецензія, відгук, доповідь.

Семінарське заняття 5. Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень у галузі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 6. Механізми пізнання й дослідницька поведінка. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти

Механізми пізнання й дослідницька поведінка. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти. Наукова творчість. Психологія дослідницької поведінки та філософські основи процеса пізнання. Дослідницька поведінка, інтуїтивне мислення та фантазування.

Основні поняття теми: логіка, наука, дослідницька поведінка, процес пізнання, інтуїція, творчість.

Семінарське заняття 6. Дослідницька поведінка та логіка інтуїтивного пізнання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ
ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДНЗ

Лекція 7. Особливості інноваційної педагогічної діяльності Інноваційна культура педагога та його готовність до інноваційної професійної діяльності

Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар’єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання. Готовність до інноваційної діяльності як

важлива професійна якість сучасного вихователя. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності**.** Інноваційна культура педагога.

Основні поняття теми: інноваційні процеси, інноваційна педагогічна діяльність, шляхи оновлення педагогічних систем, традиційні та інноваційні заклади, інноваційний педагогічний експеримент, професійна компетентність, професійна діяльність педагога, готовність до професійної діяльності, інноваційна діяльність педагога, інноватика.

Семінарське заняття 7. Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна культура педагога.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 8. Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога. Діагностика дослідницьких умінь

Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога. Креативність. Творчість та знання.

Основні поняття теми: дослідницька поведінка, творчість, креативність, пошукова активність, інтелектуальна обдарованість, дослідницькі уміння.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 9. Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ

Зміст готовності майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності. Етапи формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ.

Основні поняття теми: професійна компетентність, підготовчий етап, дослідницький етап, проблема, гіпотеза, експериментування, результати дослідження.

Семінарське заняття 8. Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 10. Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь

Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь. Колективна творчість та дослідницька поведінка. Особливості розвитку професійних якостей майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу.

Основні поняття теми: дослідницька діяльність, дослідницькі уміння, професійна компетентність, дослідницька поведінка, колективна творчість, професійні якості.

Семінарське заняття 9. Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Лекція 11. Розвиток інноваційної поведінки педагога. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника

Розвиток інноваційної поведінки педагога в процесі залучення педагогічного персоналу до участі в науково-методичних семінарах, конференціях, інших заходах районного та регіонального рівнях присвячених проблемам пошуку нових форм і методів роботи з дітьми дошкільного віку. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника. Методи активізації педагогів ДНЗ при проведенні методичних заходів.

Основні поняття теми: розвиток інноваційної поведінки, принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника.

Семінарське заняття 10. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль І
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Семінарське заняття 1. **Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ**

Вид семінару: семінар-бесіда.

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ

2. Аналіз досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці.

ІІ. Самоконтроль знань за допомогою ситуаційних завдань.

ІІІ. Презентація самостійної роботи студентів.

IV. Підсумок.

Основні поняття семінарського заняття: формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ, дослідницька діяльність вихователів ДНЗ, вміння, діяльність.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 2. **Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти**

Вид семінару: семінар-диспут.

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Історія розвитку дослідницького навчання.

2. Від «класу-аудіторії» до «класу-лабораторії». Сучасний екскурс в проблему формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ.

3. Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти.

4. Розвиток дослідницько-педагогічних умінь студентів – майбутніх вихователів ДНЗ, як одне із пріоритетних завдань вищого навчального педагогічного закладу.

ІІ. Презентація самостійної роботи студентів.

ІІІ. Підсумок.

Основні поняття семінарського заняття: дослідницька діяльність, дослідницька діяльність вихователів ДНЗ, педагогічні вміння, професійна компетентність.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 3. **Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності**

Вид семінару: семінар-розгорнута бесіда.

ПЛАН

І. Вступне слово викладача.

ІІ. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Дослідницька діяльність як складова підготовки висококваліфікованого вихователя, педагога-дослідника.

2. Методична робота як засіб досягнення нової якості дошкільної освіти.

3. Сутність і зміст основних понять проблеми формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ: дослідницькі вміння вихователів ДНЗ, формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів ДНЗ, готовність майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності.

4. Пошукова активність і дослідницька поведінка.

5. Причини і рушійні сили дослідницької поведінки.

6. Теоретична модель дослідницьких здібностей.

ІІІ. Пізнавальні та проблемні завдання.

ІV. Підведення підсумків заняття.

Основні поняття семінарського заняття: дослідницькі вміння вихователів ДНЗ, формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів ДНЗ, готовність майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності, активність, дослідницька поведінка.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Змістовий модуль ІІ

ОСНОВИ МЕТОДОЛГОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семінарське заняття 4. **Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень**

Вид семінару: семінар-доповідь (повідомлення).

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Науково-дослідницька діяльність як об'єкт науки.

2. Процес дослідницької діяльності студентів.

3. Система науково-технічної інформації України.

4. Інформаційна база досліджень.

ІІ. Трибуна вільних думок. Презентація буклету «На допомогу вихователю».

ІІІ. Презентація самостійної роботи студента.

IV. Підсумок.

Основні поняття семінарського заняття: ідея, методологія, методика, системний, діалектика, інформація.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 5. **Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень.**

Вид семінару: семінар-доповідь.

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Науково-дослідницька діяльність як об'єкт науки.

2. Система науково-технічної інформації України.

3. Інформаційна база досліджень.

4. Бібліографічний пошук у бібліотеках.

5. Пошук інформації у мережі Інтернет.

6. Молодь і наука: вчора, сьогодні, завтра. Проектування власної моделі. Робота в підгрупах.

ІІ. Презентація самостійної роботи студента.

ІІІ. Підсумок і рекомендації викладача.

Основні поняття семінарського заняття: наука, науково-дослідницька діяльність, науково-технічна інформація, інформаційна база досліджень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 6. **Дослідницька поведінка та логіка інтуїтивного пізнання.**

Вид семінару: семінар-бесіда.

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Механізми пізнання й дослідницька поведінка.

2. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти.

3. Наукова творчість.

4. Психологія дослідницької поведінки та філософські основи процеса пізнання.

5. Дослідницька поведінка та інтуїтивне мислення.

6. Інтуїція і логіка.

7. Інтуїція і творчість.

8. Інтуїція і навчання.

9. Фантазування та дослідницька поведінка.

ІІ. Презентація самостійної роботи студента.

ІІІ. Підсумок і рекомендації викладача.

Основні поняття семінарського заняття: механізми пізнання й дослідницька поведінка, дослідницькі методи навчання, творчість, інтуїція, фантазування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Змістовий модуль ІІІ

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДНЗ

Семінарське заняття 7. **Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна культура педагога та його готовність до інноваційної професійної діяльності.**

Вид семінару: семінар-доповідь (повідомлення).

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.

2. Сутність інноваційної педагогічної діяльності.

3. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання.

4. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного вихователя.

5. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності**.** Інноваційна культура педагога.

II. Презентація самостійної роботи студента.

III. Підсумок і рекомендації викладача.

Основні поняття семінарського заняття: професійна компетентність, професійна діяльність педагога, готовність до професійної діяльності, інноваційна діяльність педагога, інноватика; інноваційні процеси, інноваційна педагогічна діяльність, шляхи оновлення педагогічних систем, традиційні та інноваційні заклади, інноваційний педагогічний експеримент**.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 8. **Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ**

Вид семінару: обговорення творчих робіт.

ПЛАН

I. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Презентація студентів: «Банк даних науково-дослідної діяльності».

2. Організація презентацій творчих ідей з проблеми основ формування дослідницьких умінь під час написання наукового дослідження.

3. Розроблення тематичної збірки статей «Основи формування дослідницьких умінь майбутнього вихователя ДНЗ у процесі написання наукового дослідження».

II. Презентація самостійної роботи студента.

III. Підсумок і рекомендації викладача.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

Семінарське заняття 9. **Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь**

Вид семінару: семінар-бесіда.

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Основні напрями творчої діяльності вихователя ДНЗ.

2. Дослідницька діяльність і проектування в освіті.

3. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь.

4. Колективна творчість та дослідницька поведінка.

5. Особливості розвитку професійних якостей майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу.

6. Професійний ідеал педагога-вихователя.

5. Формування «Я − концепції» вихователя.

ІІ. Підсумок і рекомендації викладача.

Основні поняття семінарського заняття: дослідницька діяльність, дослідницькі уміння, професійна компетентність, дослідницька поведінка, колективна творчість, професійні якості.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

.

Семінарське заняття 10. **Розвиток інноваційної поведінки педагога**

Вид семінару: семінар-доповідь (повідомлення).

ПЛАН

І. Обговорення теоретичного матеріалу.

1. Розвиток інноваційної поведінки педагога в процесі залучення педагогічного персоналу до участі в науково-методичних семінарах, конференціях, інших заходах районного та регіонального рівнях присвячених проблемам пошуку нових форм і методів роботи з дітьми дошкільного віку.

2. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника.

3. Методи активізації педагогів ДНЗ при проведенні методичних заходів.

ІІ. Презентація самостійної роботи студента.

ІІІ. Підсумок.

Основні поняття семінарського заняття: розвиток інноваційної поведінки, принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-7.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I
ПРОБЛЕМА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. **Вступ. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ (6 год)**

Опрацювати першоджерела за рекомендацією викладача. Скласти бібліографію до теми: «Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів» з використанням Інтернет-ресурсів, е-ресурсів ФАО ООН – 6 год.

Тема 2. **Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти (8 год)**

1. Знайти графічні зображення (у мережі Інтернет, відсканувати з друкованих носіїв), що додатково ілюструють основні положення тем: «Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ» та «Дослідницька діяльність в ДНЗ». Створити презентацію із зображеннями (фотоальбом) та поясненнями до них. – 3 год.
2. Зробити каталог ігор, спостережень, логічних задач для дітей дошкільного віку до теми «Шляхи обдарованості, або дослідницька діяльність дитини». Підібрати фонову музику для мотивації і навчання (обов'язково вказати ресурс, звідки взят матеріал).– 5 год.

Тема 3. **Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності (8 год)**

Знайти інформацію про концепції професійного самовизначення педагога-вихователя та подати її у вигляді буклету. – 8 год.

Змістовий модуль II
ОСНОВИ МЕТОДОЛГОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Лекція 4. Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень (7 год)

Опрацювати першоджерела за рекомендацією викладача. Придумати власний проект (робота виконується мінігрупами) на тему «Досліджуємо-творимо». По завершенню проекту група повинна його представити (за вибором студента: стендова презентація, звіт, усна презентація або Інтернет-сторінка). – 7год.

Тема 5. **Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень (7 год)**

Скласти 5 тестових завдань до теми «Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів», з них: 1 − у закритій формі (одноваріантне), 1 − у закритій формі (багатоваріантне), 1 − відкрите запитання (відповідь текстом), 1 − на відповідність, 1 − на встановлення порядку виконання дій (операцій, етапів тощо). – 7 год.

Тема 6. Механізми пізнання й дослідницька поведінка. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти (8 год)

Знайти 10 українських сайтів, де містяться відомості з даної теми «Дослідницька діяльність в теорії і практиці дошкільної освіти», 5 − англомовних та подати їх URL-адреси у вигляді таблиці:

Список корисних посилань

Що знаходиться	*URL-адреса*	*Назва сайта*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ
ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДНЗ

Тема 7. Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна культура педагога та його готовність до інноваційної професійної діяльності (2 год)

1. Скласти 5 тестових завдань до теми «Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності», з них: 1 − у закритій формі (одноваріантне), 1 − у закритій формі (багатоваріантне), 1 − відкрите запитання (відповідь текстом), 1 − на відповідність, 1 − на встановлення порядку виконання дій (операцій, етапів тощо). – 2 год.

2. Підготувати доповідь на одну із запропонованих тем: «

− Особливості інноваційної педагогічної діяльності.

− Сутність інноваційної педагогічної діяльності.

− Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання.

− Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного вихователя.

− Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності**.** Інноваційна культура педагога. **–** 1 год.

Тема 8. Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога. Діагностика дослідницьких умінь (3 год)

Дослідити основні поняття проблеми «Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога». Завести журнал-роздумів для висловлювання власної думки. Розробити рекомендації які дозволяють зробити життя більш творчим. – 3 год.

Тема 9. Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ (2 год)

Задати 3 проблемні запитання для організації дискусії (мозкової атаки). – 2 год.

Тема 10. Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь (4 год)

Написати практичні поради щодо власної стратегії успіху підвищення професійної компетентності. – 4 год.

Тема 11. Розвиток інноваційної поведінки педагога. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника (4 год)

Створити інтернет сторінку (Веб-сторінку) для пояснення висновків, пропозицій щодо формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів ДНЗ (робота в мінігрупах). – 4 год.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

№ п/п	Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали

Змістовий модуль І.
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

1	Вступ. Проблема формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ	Семінарське заняття Індивідуальне заняття	5
2	Теоретичні підходи до вирішення проблеми підвищення професійної компетентності педагогів дошкільної освіти	Семінарське заняття	10
3	Формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ під час науково-методичної діяльності	Семінарське заняття Модульний контроль	5

Змістовий модуль ІІ

ОСНОВИ МЕТОДОЛГОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

4	Поняття про методологію та інформаційне забезпечення наукових досліджень	Семінарське заняття	5
5	Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень	Семінарське заняття	5
6	Механізми пізнання й дослідницька поведінка. Дослідницькі методи навчання в теорії і практиці дошкільної освіти	Індивідуальне заняття Семінарське заняття Модульний контроль	5

Змістовий модуль ІІІ
ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДНЗ

7	Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна культура педагога та його готовність до інноваційної професійної діяльності	Семінарське заняття	10
8	Дослідницька поведінка та творчість майбутнього дошкільного педагога. Діагностика дослідницьких умінь	Індивідуальне заняття	5
9	Організація дослідницької діяльності майбутніх вихователів у ДНЗ	Семінарське заняття	5
10	Дослідницька діяльність і проектування в освіті. Індивідуальний спосіб організації навчання і розвитку дослідницьких умінь	Семінарське заняття	5
11	Розвиток інноваційної поведінки педагога. Принципи формування інноваційної поведінки педагога-дослідника	Семінарське заняття Модульний контроль	5

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів зі спецкурсу «Формування дослідницьких умінь майбутніх вихователів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, дослідницьких умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 266.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у *табл. 7.1,7.2* та *7.3.*

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного)

№	***Види діяльності***	***Коефіцієнт***	***К-сть***

з/п		***(вартість)***	***рейтингових балів (за одиницю)***
1	Відвідування лекцій	1	11
2	Відвідування семінарських занять	1	10×1=10
3	Виконання завдання для домашньої роботи (домашнього завдання)	5	5×13=65
4	Робота на семінарському занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії та ін.)	10	(1+10)*10=110
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	25×3=75
Максимальна кількість балів		***261***	

Коефіцієнт – 2,61. Підсумковий рейтинговий бал – 100. Оцінка – за школою А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

– *усний контроль:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;

– *письмовий контроль:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе;

– *самоконтроль:* уміння самостійно оцінювати свої знання, здійснювати самоаналіз та самокорекцію.

Таблиця 7.2

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	
16	21	41	16	16	41	21	16	21	41	250

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	***Оцінка за національною шкалою***	***Оцінка за шкалою ECTS***
90 – 100	**«відмінно»**	A
82 – 89	**«дуже добре»**	B
75 – 81	**«добре»**	C
69 – 74	**«задовільно»**	D
60 – 68		E
35 – 59	**«незадовільно»** (з можливістю повторного складання)	FX
1 – 34	**«незадовільно»** (з обов'язковим повторним курсом)	F

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у *табл. 7.4*.

Таблиця 7.4

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	**Критерії оцінювання**
«відмінно»	Ставиться за: повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки
«задовіль-но»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у

	виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача
«незадо-вільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, лабораторних, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- *словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* практичні та тренувальні вправи, майстер-класи.

***2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації*:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів, а саме: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

***1) Методи стимулювання інтересу до навчання*:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦКУРСУ

До методичного забезпечення спецкурсу відносяться:

– опорні конспекти лекцій;
– навчальні посібники;
– робоча навчальна програма;
– збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
– засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Бєлєнька Г.В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія / Ганна Володимирівна Бєлєнька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 320 с.

2. Волинець Ю.О. Дослідницькі уміння як професійна компетентність дошкільного педагога / Ю.О. Волинець // Молодий вчений. – 2017. – №7. – С. 272–275.

3. Волинець Ю.О. Роль і місце дослідницької діяльності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у структурі професійної діяльності / Ю.О. Волинець Ю.О. // Zbior artykulow naukowych. – 2016. – С. 111-115. [Електроний ресурс]. – Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/14754/. – Заголовок з екрану.

4. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська – 2–ге вид., допов. – К.: Академвидав. – 2012. – 352 с. – ISBN 978-966-8226-89-2.

5. Мартиненко С.М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін : навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко, А.М. Москаленко. – Кам'янець-Подільський, 2007. – 56 с.

Додаткова

1. Аматьєва О., Гавриш Н. Формування інноваційної культури педагога / О Аматьєва, Н Гавриш. // Дошкільне виховання. – 2002. – В. 10.− С.11-13.

2. Дипломна робота як самостійне наукове дослідження студента : метод. реком. для написання дипломної роботи / укл. С. Мартиненко, А. Москаленко, Г. Редько. − К. : КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2003. – 32 с.

3. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко та ін. ; за ред. С.У. Гончаренка, П.М. Олійника. – К. : Вища шк., 2003. – 323 с.

4. Мартиненко С. Європейський простір вищої освіти / С. Мартиненко // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред. : В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев'юк, С. Сисоєва. – К. : Едельвейс, 2013. – С. 263–272.

5. Машовець М. Педагогічна практика майбутніх дошкільних педагогів / Марина Машовець // Рідна мова. – 2013. – № 19. – С. 89–93.

6. Лабораторія фахової компетентності педагога дошкільної освіти – [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://lab-do.luguniv.edu.ua/04_tehnologyi/01_technology_Gavrich/index.htm

7. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія // за заг. ред. Г.В.Бєлєнької, О.А.Половіної. – Умань:ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.